HÜR BİLEK

HAKKA SAYGI AHDE VEFA

YIL: 1 — SAYI: 21 İDAREHANE: ANKARA CADDESİ İZZETTİN HAN No. 22 25 EYLÜL 19948 CUMARTESİ FİATI 10 KURUŞ

Bakırköy Mensucat işçileri Sendikası

Çok heyecanlı bir toplantı yaptı

Sendikaya fesat karıştıran bir ustaya ağır hücumlar yapıldı ve salondan çıkarıldı

Bakırköy mensucat işçileri sendikasının yıllık genel kurul toplantısı geçen pazar saat 16 da Sendika lokalinde yapılmıştır. Bu kongreye geniş mikyasta iştirak eden üyeler salonu dolduruyorlardı. Kongreyi yönetim kurulu başkanı İzzet Kortun kısa bir hitabe ile açtıktan sonra kongre divanı seçimi yapılmış ve çalışma raporu okunmuştur. Rapor üzerinde söz alan üyeler, yönetim kurulunun faaliyetini az bulduklarını belirterek şiddetli hücumlar yapmışlardır. Bu hücumlara cevap veren yönetim kurulu başkanı İzzet Kortun, kendilerini tenkid eden üyelere hak vermiş ve yönetim kurulu arasındaki ahenksiliğin çalışmalarına mani olduğunu söylemiştir.

Denetim kurulu raporunun mevcut olmadığını gören üyeler, bu kurulu tenkid etmişler ve ihmallerinden dolayı hesap vermelerini istemişlerdir. Denetim kurulundan orada hazır bulunan bir üye, sendika denetim kurulunu iki defa denetlediklerini ve yolsuz bir şey bulmadıklarını belirttikten sonra şöyle savunmuştur:

«Denetim kurulu olarak vazifemizi yapmış bulunuyoruz. Fakat diğer arkadaşlarımızın ihmali yüzünden bir araya gelip raporumuzu hazırlayamadık.»

Hesapların tetkiki için seçilen 6 kişilik bir komisyon sendikanın defterleri ve makbuzları üzerinde tetkikat yaparak yönetim kurulu hesabatının tamam olduğunu belirten raporunu kongreye okumuş ve yönetim kurulu ibra edilmiştir.

Hesap komisyonu çalışırken İhsan Önaslan tarafından kongre başkanlı-

(Devamı sahife 2 de)

Bakırköy Mensucat İşçileri Sendikası Yönetim Kurulu

İşçi ve Esnaf teşekkülleri arasında kaynaşma

Yazan: Dr. REBİ BARKIN

Çok sevindirici bir hareketin haberini aldık: Esnaf Cemiyetleri ve Kooperatifleri ile İşçi Sendikaları arasında İstanbuldaki mesleki teşekküllerin önümüzdeki Cumhuriyet bayramına, bu mutlu günün şanına yakışır bir tarzda nasıl iştirak edeceklerinin programını hazırlamak üzere temaslar ve görüşmeler yapılmaktadır. İstanbulda bugün 30 kadar Esnaf Cemiyeti, 20 kadar esnaf kooperatifi ve bir o kadar da işçi sendikası vardır. Bu teşekküllerin başlarında bulunanlar aralarında bazı hazırlık görüşmeleri yaptıktan sonra 9 Ekim cumartesi günü Eminönü halkevinde toplanacak ve esaslı kararlar alacaklardır. Bu günün akşamı da Taksim Belediye gazinosunda bir akşam yemeği tertip olunacaktır. Müteşebbisler, bu yemeğe, işleri icabı sık sık temasda bulundukları devlet memurlarını ve ayrıca basın mensuplarını da davet edeceklermiş.

İstanbulda iş kanununa tâbi 90000 ve kanunun kapsamı dışında kalan 20 kadar işçi ile esnaf odasına kayıtlı 60.000 esnaf vardır. Bu vatandaşları aileleri ile beraber hesap edersek İstanbul nüfusunun hemen hemen dörtte üçünün işçi ve esnaftan ibaret olduğunu görürüz. İstanbulun istihsal hayatı, bu vatandaşların elindedir. Hattâ daha ileri giderek İstanbulda yaşayan bu vatandaşların Türkiyenin iktisadi hayatında ön plânda bir rol oynadığını iddia edebiliriz.

Hal böyle olmasına rağmen bu vatandaşların sesleri hiç duyulmaz, dertleri ile kimse ilgilenmez. Bunların büyük neşir organları yoktur. Filân yer-

(Devamı sahife 2 de)

Gücenmece YOK

BU KADAR DA BALON UÇURMAK OLMAZ

Hey gözüm İstanbul basını hey! Dünkü büyük gazetelerde şu hâvadis vardı: Doktor Rebi Barkın dün Ankara'dan gelmiş ve işçi sendikalarını önümüzdeki seçimlerde C. H. P. lehine kazandırmak için çalışacakmış.

Doktor Rebi Barkın iki aydan beri her gün İstanbuldadır. Sakın Ankara'da olan onun benzeri olmasın?

Eğer gazetelerin her yazdığı böyle (doğru haberler) den ise vay zavallı halkın haline!

Biz bu uydurma havadislerin kimler tarafından ve ne maksatla yazıldığını biliyoruz.

NOKTA

İşçi Sigortaları Kurumu

Nihayet bir işçi hastahanesi alabildi

Hastahane 50 yataklı olacak, inşaat tesisat ikmal edildikten sonra hasta kabul edilecek

10 Eylül cuma günü şehrimize gelen İşçi Sigortaları Genel Müdürü Bay Dr. Cemal Kiper kendisiyle görüşen bir arkadaşımıza demiştir ki,

— Bu sefer size karşı hayırlı bir haber verebileceğinden dolayı memnunum. Biliyorsunuz ki işe başladığım hemen iki aya yakın zamandan beri en ziyade hastahane meselesiyle alakadar oldum. Bu iş için birçok defalar muhtelif heyetler halinde İstanbula gelerek bir çok binaları tetkik ettik. Kimini fiyat bakımından, kimini de hastahane olmağa elverişli bulunmadığından beğenmedik. Bu sefer idare meclisi kararıyle alınan hastahane binasını bizzat görmek için gönderildim.

Teşvikiyede Amerikan hastahanesinin arkasında Büyük Çiftlik sokağında denize nazır ve gayet iyi inşa edilmiş bir apartman gördük. Yaptığımız tetkiklerden sonra hastahane olmağa elverişli bulduk. Teklif edilen 400 bin liradan 350 bin liraya indirerek satın aldık. Tapu ve teslim muamelelerini tamamladık. Bina şimdi tamamen kurumun malı olmuştur. Asansör ve diğer tadilat kısa zamanda yapılarak hastahaneyi açacağız. Malzeme tedarikindeki güçlükleri göz önüne alarak açma günü için kati bir şey söyliyemiyeceğim.

Bina almakta gösterdiğimiz gayreti malzeme almakta da göstereceğiz ve her şeyin ikmal edildiğine kani olduğumuz gün hastahaneyi açacağız.

İlk hamlede en aşağı 50 yataklı olacak ve icabında genişleteceğiz.

İşçi arkadaşlara tavsiye ederim gitsinler binayı görsünler ve gezsinler Hastahanenin kadro ve teşkilatını Ankaraya avdetimde orada tesbit edeceğiz.

(Devamı sahife 2 de)

Ispirto fabrikası Müdürü Besalet Ersanlı ile bir konuşma

Sendikaların kuruluşları anında müteşebbislerin bazı güçlüklere uğradıkları hatırlardadır.

Ve yine hatırlardadır ki işçi için hayırlı ve faydalı olan bu kuruluları destekleyen birçok iş verenler ve fabrika müdürleri de vardı.

Mensubu olduğu fabrika işçilerinin kuracakları sendikaya azami derecede müzahir olup işçisi tarafından baba gibi sevilen bu vesile ile de haklı olarak «İşçi babası» sıfatını kazanan Paşabahçe ispirto fabrikası müdürü Bay Besalet Ersanlı'yla tanışmağı arzu ediyordum.

Onu ben de gıyaben «İşçi babası» olarak tanımıştım.

Sendikalar birliğinin Paşabahçede yaptığı son toplantısından istifade ederek bu müdürle görüşmek istedim. Onu hemen hemen tanımayan hiç bir sendika mensubu yok gibidir. Bu bakımdan toplantıya delege olarak gelip lokali dolduran yüzlerce işçiden yanımda duran birine:

— Fabrika müdürü Bay Besalet Ersanlı'yı görmek istiyordum. Acaba nerelerde bulunur? dediğim vakit işçi delegesi lokalin balkonunda piposunu içmekle meşgul işbaşı elbiseli tıknazca birini gösterdi.

(Devamı sahife 2 de)

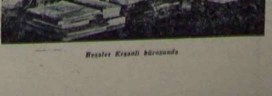

Besalet Ersanlı bürosunda

Lastik ve Kauçuk sanayii işçileri de Sendika kuruyor

İstanbulda hemen bütün işçiler sendikalarını kurmuş durumdadırlar.

Bugüne kadar sendika kuramıyan lastik ve kauçuk işçilerininde son günlerde bir sendika kurmağa teşebbüs ettikleri haber alınmıştır.

Adı geçen sendikayı kurmak için çalışanlar arasında gislavet lâstik fabrikası ustalarından Felâtun Tuğlu'da bulunmaktadır.

Kendisi ile görüşen bir muharririmize Felâtun Tuğlu kuracakları sendika hakkında şöyle demiştir:

— İşçinin teşkilâtlanması artık zaruri bir hal almıştır. Ayrı branşlarda her işçi kütlesi sendikasını kurmuş ve faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

İstanbulda sendika kurmayan bir biz kaldık. Fakat ergeç biz de sendikamızı kuracak ve teşkilâtlanacağız.

İstanbulun muhtelif bölgelerinde iş kolumuzu alakadar eden diğer arkadaşlarımda istek ve fikirleri bir sendikanın kurulması üzerindedir. Kuracağımız sendikanın geniş alâka uyandıracağını kuvvetle ümit ediyoruz.

Çalışma Bakanı geliyor

Bir müddet evvel İstanbulda istirahat eden Çalışma Bakanı B. Baltanın bugünlerde tekrar İstanbula geleceği ve sendikaları ziyaret edeceği haber alınmıştır. Bakanın Ankaradan önümüzdeki hafta içinde ayrılacağı söylenmektedir.

HADİSELER KARŞISINDA :

İşçi insan değilmidir?

Türkiyenin bir çok şehirlerinde olduğu gibi hele İstanbulda işçilerin oturduğu ve gidip geldiği sanayi bölgelerine belediye yüzünü çevirip bakmaz. Şehrin en perişan en ihmal görmüş mahalleleri buralarıdır.

Eyüp, İstanbulun en büyük bir sanayi mahallesidir. Buraya İstanbulun en pis en hurda otobüsleri işler. Sokaklarındaki kaldırımlar bozulmuş, bayağı bir taşlık haline gelmiştir. Belediye buraya otobüs işletmez, şahısların işlettiği otobüsleri de kontrol etmez. Otobüscülerin tek endişesi sardalya kutusuna balık yerleştirir gibi yolcuları ite kaka otobüslere tıkmaktır. Bu semtlere gidip gelen vatandaşlar paralarile rezil olurlar. Hele kadın işçilerin bu izdiham karşısındaki durumlarına yürek sızlar.

Şimdi Eyübe giden caddeyi tâmir ediyorlar. Şehrin en işlek caddesini kesmişler; otobüsler ara sokaklardan dolaşıyor. Hey Allahım. Bir defa gidip buradaki kepazeliği görmeli!

Bizim belediyemiz bu gibi hallerde tâmir olacak yerlere adam üşüştürürler, çabucak işi bitirirler. Nitekim belediye meselâ Beyoğlu caddesini tâmir ederken böyle yapıyor.

Vali Bey bir defa akşam dönüşü o otobüslerle Eyübe göndermeli. Ama bu mümkün değil. Çünkü maşallah boyu uzundur, oradaki otobüslere ise iki kat olmadan girilmez.

Eyübdeki Vatandaş yol parası ve vasıtalı belediye vergilerini Maçkada ve Ayazpaşada oturan vatandaşlar gibi vermiyor mu? Onlar insan da işçi insan değil mi?

T. SEVEN

Ispirto fabrikası müdürü Besalet Ersanlı ile bir konuşma

(Baştarafı 1 de)

Kendimi tanıtıp «Hürbilek» işçi gazetesi adına kendisile konuşmak istediğimi anlatınca gayet mütevazi yanında yer göstererek:

— Buyur konuşalım.

Dedi.

İşçinin giydiğini giyen, onun yediğinden yiyen ve onlarla beraber aynı safta çalışan bu işveren vekiline soracağım sualleri günün mevzuu olan sendikalar etrafında toplayıp dedim ki:

— Yurdumuzda kurulan işçi sendikalarını nasıl buluyorsunuz, inkişaf ederek yararlı olabilecekler mi?

İş ve işçilik devasım benimsemiş işçinin kurduğu sendikaya azami yardımı göstermiş bu fabrika müdürünün sendikalar hakkındaki fikirleri ne olabilirdi. Ben böyle düşünürken o maruf piposundan bir buram duman aldı ve sualimi şöyle cevaplandırdı:

— **Biliyorsunuz ki kuruluşları henüz bir yıla yaklaşan sendikalar emekliyen çocuk vaziyetindedirler İlk doğan çocuğun istikbali nasıl halinden belli olursa, kurulun sendikaların istikballerinin de kuvvetli olduğu aşikârdır.** Yalnız bunların daha çabuk tekâmül etmesi bugün çektikleri para sıkıntısının bir an evvel izalesi ile mümkündür. **Yoksa üyelerinden topladıkları aidatların hiçbir zaman yardım fasıllarını karşılayamıyacağı mâlûmdur.**

—O halde?

Dedim.

—Süratle varidat nasıl temin edilebilir?

— Kanaatimce sendialar yılın belli günlerinde yapacakları müsamereler, piyangolar ve buna benzer gelir temin eden bir çok teşebbüsler yolu ile varidatlarını arttırabilirler. Diğer devletlerde kurulan sendikalar da böyle gelir temin etmişlerdi.

Besalet beyin hariç sendikalara sözü intikal ettirmesi bizim sendikalarla bir mukayese yapması için benim sual sormama vesile oldu. Kendisine

— Diğer devletlerdeki sendikalar ile bizim sendikaların farkları nelerdir?

Dedim.

— Hariç sendikalar çok eskidir. Onlarda sendikalar kurulurken bizde de lonca teşkilâtları vardı. Şayet bizdeki lonca teşkilâtı devam edebilseydi, bugün bizim de onlardan farkımız olmayacaktı. Onlardan tek farkımız bütçemizin noksanlığı ile üye adedimizin henüz son haddini bulmayışıdır. Pek tabiidir ki, üye adedi arttıkça bütçe de o nisbette kabarır.

— Size göre üye adedi nasıl çoğaltılabilir? Yani sendikaya işçilerin hepsi nasıl celbedilebilir.

— Üye adedinin çoğalması için her şeyden evvel işçiye sendika ve sendikacılık bahsinin çok iyi anlatılabilmesi lâzımdır. Bu da ancak işçilerin muhitlerine giderek onlara konferanslar vermekle mümkün olabilir.

Çok işçiler hâlâ snedikaya karşı lâkayt kalmaktadırlar. Fakat her işi başaran asil Türk işçisinin sendikacılık badsinde de anlayış ve kabiliyetini göstereceğine eminim.

Bay Besalet Ersanlı'nın yanından ayrılırken işçinin kaçınılmaz hakkını tanıyan bir müdürle tanışmış olmak sevinci içinde idim. **Buna mukabil ayağını diretip hâlâ sendikalarını kurmalarına müsaade etmeyen birçok işçilerin müdürlerini düşündüm. İşçilere** sendika kurmalarına her ne sebeble olursa olsun müsaade etmeyen bu ileri fikirli! sayın müdürlere her yerde ağız da dolaşan fakat her nedense kendi kulaklarında henüz reaksiyonunu yapmıyan bir sözü hatırlatarak yazıma son vereceğim.

Aziz müdiran; unutmayınız ki...

«Her makine, her tezgâh arkasında çalışan işçi iktisat cepdesinin Mehmetçiğidir»

Muzaffer Daysal

Fabrikalarda dahili talimatnameler tatbik edilmelidir

Her fabrikanın bir dahili nizamnamesinin bulunması İş Kanununca mecburi kılınmıştır. Bu nizamnameler sadece süs olsun ve iş müfettişleri gelince gösterilsin diye yapılmamıştır. İş yerinin intizamını temin etmek ve kargaşalıklara mâni olmak amacını güden bu nizamnamelerde, fabrikaya giriş çıkış saatleri, yemek paydosları gibi hususlar da gösterilmiştir.

İşverenin, dahili nizamnameye riayet etmesini işçisinden istemeğe hakkı olduğu gibi, işçi de işverenden bu nizamnameye riayet etmesini istemek hakkına sahiptir. **Çünkü dahili nizamnameler işçinin yüklendiği mükellefiyetleri gösterdiği kadar, haklarının neler olduğunu da gösterir. Bununla beraber bir çok işveren veya vekili bu dahili nizamnamelerin yalnız kendi menfaatlerine olan fasıllarını tatbik etmekte, işçilerin yararına olan kısımları ise hiç kale almamaktadırlar.** Me-

(Devamı sahife 4 de)

Çok heyecanlı bir toplantı

(Baştarafı 1 de)

ğına verilen bir önerge üzerinde uzun tartışmalar olmuştur. Önerge sahibi, üye aidatı toplamaktaki müşkülattan dolayı aidatın fabrika muhasebesinden kesilmesini teklif etmekte idi. **Bu hususta birçok üyeler lehte ve aleyhte konuştular. Neticede, 11 muhalife karşı ekseriyetle, fabrikaya müracaat kararı vermiştir.**

Gündemin dördüncü maddesi, diğer mensucat sendikaları ile birleşme mevzuunun müzakeresi idi. Bu konuda çok heyecanlı konuşmalar ve ittifakla birleşme kararı alınmıştır.

Seçime geçilmeden önce söz alan Nazif Yuvacı, Tez Kalkınma adındaki bir gazetede yazı yazdıran Enver ustanın, bu yazıyı ne gibi bir tesirle yazdırdığını açıklamasını istemiştir. Kongre başkanı evvelâ adı geçen yazıyı okutturmuş ve sonra Enver ustayı izahat vermiye davet etmiştir. Kongre bu anda büyük bir fırtınadan evvelki boğucu hava ile sarılı bulunuyordu.

Enver usta konuşmaktan imtina etmişse de üyelerin ısrarı üzerine ortaya çıkmış ve gazetedeki yazıları aşağı yukarı tekrarlamıştır. Bunun üzerine söz alan İzzet Kortun, yazının fıkra fıkra üzerinde durarak Enver ustaya sert bir lisanla cevap vermiştir. Yazının bir yerinde şöyle denilmekte idi:

«Sendikalara, şefler ve fabrika müdürleri tarafından zorla yazdırılanlar sendikaya ihanet etmektedirler Bunda C. H. Partisinin de tesiri bulunmaktadır.»

İzzet Kortun, bu fasıl okununca heyecanlanmış ve isim zikretmesini istemiştir. Her taraftan üyeler aynı arzuyu gösterince Enver usta bocalamaya başlamış ve nihayet «Bizim sendikada değil. Bu hal başka sendikalarda var.» diyerek işin içinden çıkmak istemişse de büsbütün batağa saplanmıştır. Misafir olarak kongrede hazır bulunan diğer sendika mensupları kongreden izin aldıktan sonra teker teker konuşarak bu arkadaşın bozguncu olduğunu belirtmişlerdir.

Misafirlerin heyecanlı konuşmaları kongrenin büyük tezahürlerine vesile olmuştur. Bu arada **yeniden söz alan** İzzet Kortunun bir **teklifi kongreyi başka bir heyecanlı safhaya sürüklemiştir.** İzzet Kortun şöyle demiştir:

«Uzun zamandan beri ortada dolaşan bir dedikodu var. Yönetim kurulundan iki kişi fabrika idaresine ispiyonluk yapıyormuş. Bunu Ahmet Özakınç bildiğini söylemişti. Namuslu bir adam sıfatiyle kalksın bildiklerini açıklasın.»

Ahmet Özakınç ayağa kalkarak «Maalesef buna mecburum» dedikten sonra «Ratip Sürmeli» ve «Vahit Kandemir» isimlerini açığa vurmuş ve kendisine bunu Enver ustanın söylediğini belirtmiştir. Enver usta, bu şüphesinin sebebini izah için Ratip Sürmelinin kısa zamanda terfi etmesini ileri sürmüşse de bu iddia bütün üyeler tarafından şiddetle reddedilmiştir. Ratip Sürmelinin genç olmasına rağmen sanatının ehli bulunduğunu ve bihakkın terfi ettirildiği bütün üyelerce kabul olunmuştur. Söz alan Ratip Sürmeli ve Vahit Kandemir alkışlarla kendilerini müdafaa etmişlerdir. Bir üye şöyle demiştir:

«Enver usta münafığın biridir. Bütün işi onu bunu birbirine katmaktır Enver öyle bir adamdır ki, iki kardeşi bile birbirine düşman eder. Şimdi herkes anlamış bulunuyor ki, sendikamızı bir adam baltalamıştır. Yönetim kurulunun arasına **nifak sokan odur»**

Bunun üzerine, genel kurul, Enveri salondan kovmuştur.

Gözleri yaşlı bir şekilde kürsüye gelen eski yönetim kurulu başkan vekili **İhsan Önaslan ağlıyarak:**

«Hamdolsun artık kurtulduk.» demiştir.

Heyecan yavaş yavaş yatışmış ve seçime geçilmiştir. Gizli oy ile yapılan **şube yönetim kurulu seçiminde yeni yönetim kurulu şu şekilde teşekkül etmiştir:**

Vahit Kandemir, Osman Yatış, Ahmet Özakınç, İzzet Kortun, İhsan Önaslan, Ziya Hepşen, Niyazi Şener.

Yedek üyeliklere de Mehmet Hetman, Cemal Yaman, Hasan Değirmenci, Hüseyin Bolcal ve Ratip Sürmeli seçilmişlerdir.

Kurulacak olan İstanbul Mensucat Sanayii İşçileri Sendikası Genel Kurulu için 20 asıl 10 yedek delege seçildikten sonra kongreye son verilmiştir.

Yeni yönetim kurulu kendi arasında derhal vazife taksimi yapmış ve başkanlığa İhsan Önaslanı, Başkan vekilliğine Niyazi Şener'i, muhasipliğe Osman Yatış'ı, veznedarlığa da Ahmet Özakınç'ı getirmiştir.

— *Ne var Ahmet, niçin telâşlısın?*

— *Bugün para aldık. Ücret pusulamı Avrupadan gelen hesap uzmanına götürüyorum.*

Nihayet bir İşçi hastanesi alındı

(Baştarafı 1 de)

İhtiyarlık ve umumi hastalık sigortaları kanun tasarıları hakkında da malumat veren Umum Müdür demiştir ki:

— **İhtiyarlık sigortası kanununun Bakanlar arası kurulda tetkik edilmesi sona ermek üzeredir ve hemen hemen son şeklini almış bulunmaktadır.**

U. Hastalık sigortası kanununun esas maddeleri yapılmış vaziyettedir. Kurumdaki İngiliz mütehassısının mütalâası alınmak üzere kendisine verilmiştir. Kısa bir zamanda bütün eksiklikleri tamamlayarak Bakanlar Arası Kurula arzedeceğiz.

İşçi ve esnaf teşekkülleri arasındaki kaynaşma

(Başmakaleden devam)

deki bir futbol maçına sütunlar ve sahifeler ayıran gazetelerde esnafın dertleri yer bulmaz, eğer şu veya bu gazetede söz konusu olursa bu da ancak siyasi maksatlarla yapılır.

Biz Hürbilek gazetesini bu büyük boşluğu doldurmak için çıkardık, gazetemiz bu sınıf halkın sevgisini kazandı. **Fakat bir Hürbilek bu büyük kitle için nedir? Başka memleketlerde işçinin ve esnafın bizim en büyük günlük gazetelerimiz kadar okunan bir değil müteaddid gazeteleri vardır.**

İşçi ve esnafın bizdeki siyasi partilerin bünyelerinde ancak rey günleri istifade olunan bir yığın gibi telâkki olunmaktan çıktı. İlk olarak iktidar partisi, programında bunlara geniş bir yer ayırdı. **Fakat işçi ve esnaf daha hâlâ hiç bir partinin üst kademelerinde zirve teşekküllerine yükselememiştir.**

İşçi ve esnafın mukadderatı birdir. Her ikisi de geçimini emeği ile kazanan insanlardır. Sosyal dâvalarımızın hallinde işçi ve esnafın müşterek gayretleri olmalıdır. Ve bunların sağlanması için de bunların teşekküllerinin birbirlerile sıkı temasta bulunması, tanışması, dertleşmesi lâzımdır. Toplanmadıkça, birleşmedikçe bu sınıf kendi mukadderatının inkişafında bir rol oynayamaz.

Yolumuzun yavaş yavaş idrak edildiğini görüyoruz. İşçi sendikaları kurulmağa başladıktan sonra bunların kooperatifler ve dolayısile esnaf teşekküllerile temasları oldu. Bir çok esnaf eskiden işçi idiler, işçi arkadaşlarile temaslar kurdular. Artık esnaf ve işçi hor görülen, reyine ehemmiyet verilmeyen zümre halinden çıkmağa başladı. Yazımızın başında zikrettiğimiz güzel haber işte bu sebepten bizi sevindiriyor. İşçilerin ve esnafın toplanması, birleşmesi ve kendi varlığını göstermesi bunların cemiyet bünyesindeki ağırlığını arttıracaktır. Esnaf ve işçi buna hak kazanmıştır ve daha henüz topluluğumuz içinde kendine lâyık olan kuvveti bulamamıştır. Fakat biz şuna inanıyoruz ki, bu çalışan ve düşünen sınıfda, büyük manevi kuvvetler mevcuttur ve ilk mâniler ortadan kalkınca bu kuvvetler süratle gelişecek, kendini gösterecektir. Böyle topluluklarin, dâvetlerin, tanışma ve sevişmelerin sık sık tekrarlanmasını candan temenni ediyoruz.

Cibali Kutu fabrikası İşçileri Sendikası

Kongresi toplanıyor

Yönetim Kurulunun 1 senelik çalışma raporunu neşrediyoruz:

Sayın Arkadaşlar!

3 Ocak 1947 tarihinde vücut bulan sendikamızın ikinci kongresini huzurunuzla açmış bulunuyoruz.

Şunu belirtmek isterz ki 5018 numaralı işçi sendikaları ve sendika birlikleri kanununa uyarak yukarıda kuruluş tarihi belirtilen sendikamız İstanbul vilâyeti dahilinde ilk milli bir kurum olması hasebiyle iftihar nişanesi müşterek hakkımızdır.

947 senesinde işçi arkadaşlarımızın gerek sosyal gerek içtimai durumları göz önüne alınarak birkaç kurucu arkadaşımızın azimli ve fedakâr çalışmaları neticesi bu günkü derli toplu ve ahenktar manzarayı arzettik. Bunu ortaya koymak bir iş değildir. Bu plânda fabrika işlerine sekte vermeden diğer sahalarda da çalışmanın ne demek olduğunu muhterem arkadaşlarımızın takdirine bırakıyoruz.

Bütün üye arkadaşlarımıza daha sık hesap verme usulüne mükerreren baş vurulmuş ise de vaktimizin imkânsızlığı buna mani olmuştur. Bununla beraber her fırsatta tenvir cihetine açık bulunduğu beyan edilmiştir.

Sendikamız faaliyete 3 Mart 1948 de başlamıştır. Elimizde paramız yoktu. Buna rağmen idare neye ı- mız yoktu. Buna rağmen idare heyetimiz siz kıymetli arkadaşlarımızın menfaati için adeta çarpışarak olgun kararlara vardılar. Bu günkü durum karşısında aldığımız kararlar diğer bütün komşu sendikaları dahi imrendirecek durumdadır.

Malûmunuzdur ki, kayıtlar bağladığı zaman pek az arkadaşımız üye olarak duhul etmişlerdi.

Mevsim yüzünden hasta arkadaşlarımızın çoğalması sendikamızı ciddi endişelere sürüklemişti. Alınan 60 — 70 lira aidat karşılığı olarak 300 — 400 lira hasta yardımı yaptığımız vaki olmuştur. Bu bakımdan Tekel Genel Müdürlüğü sosyal yardım faslından gelen muhtelif tarihli yardımlar sendikamıza destek olmaktan geri kalmamıştır.

Yönetim kurulumuz devlet ve fabrika büyüklerine karşı büyük bir anlayış göstermiştir. İşlerimizin akamete uğramadan devam edegelmesini bu anlayışa borçluyuz. Sayın üye arkadaşlarımıza İdare heyetinin yaptığı işlerden bahsederken, propaganda hevesine kapılmadığımızı beyan etmek isteriz. Seçimi sizler yapacaksınız. Esasen raporlardan da anlaşılacağı veçhile yaptığımızı anlatmak mecburiyetindeyiz.

Azimli çalışmalar neticesi sendikamız formuna girdi. Üye adedimiz çoğaldı, bugünkü durumumuzu yüzde 70 nisbetle izah edebiliriz. Siz arkadaşlarımızda bizim inıyarımız olmuş, alakalarınızla yürümek cesaretini kendimizde bulmuş olduk. Sene içerisinde ekonomamız için yapılan şikâyet ve müracaatları hiç bri zaman cevapsız bırakmadık. Hattâ arzularınıza tam intibakı için elimizden geldiği kadar ıslaha çalıştık. Bütün arkadaşlarımız bir kerre daha düşünsünlerki zamanımız az işlerimiz çoktur.

Bu inkişaf faaliyetlerinde sayın müdürümüz Sait Arslın payı büyüktür. Çünkü ihtiyacımız olan zaman ve imkânları bizden esirgememiştir. Kendisine bu vesile ile teşekkür etmeyi ciddi bir vazife biliriz.

Sendika faaliyetlerimizin mühim bir amacı olan sosyal yardımlar nevilerini elimizdeki imkânlara göre genişlettik. İlk olarak yalnız hastalık, doğum, ve ölüme şumullü olan yardımlarımıza; ölüm yardımına 20 lira zamla evlenme ikramiyesi ihdas ettik. Bu günkü yardım nisbetlerimiz bizi refaha kavuşturmamakla beraber fabrikamız yardımlarına muvazi bir durumda seyretmektedir. Bu yardımlarımız küçük çapta sermayemiz karşısında asla sekteye uğramamıştır. Bu mahdut faaliyetlerimiz gözle görülür şekilde olacaktı ki, istifa eden bir çok arkadaşlarımız büyük bir anlayış göstererek duhullerinde gecikmemişlerdir. Bundan sonra güçlükleri göz önünde tutularak sendikamız üçer aylık taksitle iç giyimi ve ayakkabı giyimi evlerile anlaşmalara varmış, yeni olarakta 6 ay taksitli elbise giyimi işini halletmiştir. Hiç bir arkadaşımızın müracaatı geri çevrilmemiştir. Bir bakımdan hem arkadaşlarla aramızda faideli olmak amacımızı bir kere daha isbata çalıştık.

Faaliyetlerimizin büyüklerinden biri de işçi davasında büyük hizmetleri olan ve birçok ümitler beslediğimiz işçi sendikalar birliğine tasvibinizle girdik. Halen Birlikte iki kıymetli arkadaşımız vazife görmektedir. Bu bakımdan da kıvanç duymaktayız.

Her şeyde ve her zaman düşündüğümüz arkadaş menfaati kararları olmuştur. Kararlarımız bütün arkadaşlarımıza açıktır.

Bu faslı natamam kapattıktan sonra idare heyetimizin çalışma bakanlığı ve 2 defada Tekel bakanı ile müşavelerde bulunmuş ve bazı milletvekillerine çok önemli noktalar not ettirilmiştir. Yeni senenin işçiler menafii için çok faydalı kararlarının taşıdığını kuvvetle tahmin ediyoruz. Hiç bir zaman işçi dertleri bu kadar ehemmiyet kesbetmemiştir. Misal olarak sendika başkanımızın bu sene Ankaraya sigorta kuruluna gittiği bilinmektedir. Kendisi bir çok devlet büyüklerine ve devlet başkanına dertlerimizi iletmiş durumdadır. Devlet başkanının böyle bir ziyareti kabul buyurması bizler için çok önemlidir. Sendikamız müracaatlarını bu kadar yapabilirdi. Biz ancak söylemek ve beklemekle mükellefiz.

Sayın Arkadaşlarım.

Hazırlanan şu kısa rapor, tarafınızdan bilinen mevzuattır. Yalnız yönetim kurulu namına bütün arkadaşlarımızdan rica ederiz ki çok cüz'i bir aidatımızı daha verimli faydalar sağlamak maksadiyle 50 kuruşa çıkaralım. Seçeceğimiz idare heyeti daha salim düşünebilmesini elde etmiş olsun.

İdare heyetimiz raporlarını okumasiyle bir senelik vazifesini bitirmiş olacağından yeni seçilecek idare heyetine şimdiden başarılar dileriz.

Sendika Yönetim Kurulu

İTİZAR

Münderecatımızın çokluğundan «Rüyalarınız istikbalinizden haber verir mi» adlı yazının devamı ile tefrikamızı neşredemedik, özür dileriz.

İ.E.T.Tramvay işçilerinin zam talebi Vilâyet hakem kurulunda

İşçilerin bu haklı taleplerinin hakem kurulunca kabulünü bekliyoruz

İki hafta evvel yazdığımız bir yazıda İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel işçilerinin istikballerinden endişe ettiklerini uzun uzadıya bahsetmiş bu arada bu işçilerin bir zam talebinde bulunacaklarını ve bu taleblerinin hakları olduğu fikrini ileri sürmüştük. Haber aldığımıza göre ayrı ayrı zam talebinde bulunan 3000 E. T. T. işçisinin bu müracaati idarece uygun görülmiyerek reddedilmiştir. Neticede Tramvay İdaresi işçileri ile idare arasında çıkan ihtilâf vilâyet hakem kuruluna intikal etmiş vaziyettedir.

Vilâyette vali muavininin başkanlığı altında toplanan hakem heyeti meseleyi incelemiştir. Bu toplantıda işçiler zam talebini, idare de buna mukabil müdafaasını yapmıştır.

İşçiler kendilerine prim, aile ve çocuk zamları hariç verilen ve çıplak yevmiye tâbir edilen ücretlerine yüzde 100; tam yevmiye, yani prim ve diğer yardımları havi ücretlerine ise yüzde 20 zam istediklerini söylemişlerdir.

İdare müdafaasında muhtelif zamanlarda işçisine zam yaptığını hattâ rakamlar zikretmek suretiyle demiştir ki:

— 1946 yılında 71 lira ücret alan bir tramvay işçisi bugün 95 lira ücret almaktadır.

Hakem kurulu; idarenin bu müdafaası karşısında diğer müessese işçilerinin ücret ve çalışma durumlarını incelemek üzere sonucu alınacak raporlara göre vereceğini bildirmiştir.

İşçi arasında sevilen işçi baş murahhası Mehmet İnhanlı işçilerin zam talebinde ısrar ettiklerini vilâyet hakem kuruluna bildirmiş vaziyettedir. Kendisi ile görüşen bir muhabirimize Mehmet İnhanlı demiştir ki:

— Gittikçe artan hayat pahalılığı karşısında biz E. T. T. işçileri bugüne kadar hiç bir zam talebinde bulunmadık. Herkesin takdir ettiği bir hakikat olan zam talebimizin idarece uygun görülmeyişi arkadaşlar arasında idareye karşı bir hoşnutsuzluk yaratmıştır. Biz kanunlar çerçevesi dahilinde bu hakkımızı aramakta ısrar edeceğiz. Şayet hakem kurulu bu davamızı dalletmezse yüksek hakem heyetine bile müracaat edeceğiz.

Yalnız şurada işaret etmek istediğim bir nokta vardır. Bazı gazeteler bizim idareden yüzde 100 zam istediğimizi yazdılar, bizim istediğimiz zam şöyledir:

Bugün aldığımız maaşa yüzde 20, çıplak yevmiye tâbir ettiğimiz ücrete ise yüzde 100 zam istedik. Çıplak yevmiye dediğimiz günde 160 kuruş ücrettir. Günde 8 saat ayak üstü çalışan ve en az 2 çocuk sahibi bulunan bir işçinin saatte 20 kuruş gibi gayet cüz'i bir paraya çalıştığına kim inanır. İşte biz bugüne kadar bu vaziyette kendi yağımızla kendimiz kavrulduk.

Bizim zam talebimiz haklıdır ve hakikat böyledir.

HÜRBİLEK:

Günün 8 saatini hattâ icab ederse 11 saatini ayak üstü izdiham içerisinde geçiren hakikatte aklın ve mantığın kabul edemiyeceği derecede az bir ücretle çalışan bu kütlenin haklarını hakem kurulunun kabul edeceğinini tahmin ediyor ve vereceği adil kararı bekliyoruz.

Kongreye davet

İstanbul Demir ve Madeni Eşya İşçileri Sendikası Başkanlığından

Ana Tüzüğümüz gereğince sendikamızın yıllık Genel Kurul toplantısı 26 Eylül 1948 pazar günü saat 13 de Haliç Feneri, İskele caddesinde Pantazinin lokantasındayapılacağından üyelerimizin gelmeleri rica olunur.

GÜNDEM:

1 — Çalışma ve denetleme raporlarının okunması,
2 — Hesabatın tetkiki ve bütçenin müzakeresi,
3 — Yönetim Kurulunun ibrası,
4 — Yardım sandığı kurulması hususunun müzakeresi,
5 — Yoneti mve Denetim Kurulları ile Haysiyet Divanının seçimi
6 — Sendikalar Birliği Genel Kurulu için delege seçilmesi,
7 — Dilekler.

Kongreye davet

Likör ve Kanyak Fabrikası İşçileri Sendikası Başkanlığından

Sendikamızın yıllık Genel Kurul toplantısı 30 Eylül 1948 perşembe günü saat 17.30 da, fabrikadaki merkezinde yapılacağından mezkûr gün ve saatte sendikamız üyelerinin hazır bulunması ilân olunur.

GÜNDEM:

1 — Çalışma ve murakabe raporunun okunması,
2 — Hesabatın tetkiki ve bütçenin müzakeresi,
3 — Yönetim Kurulunun ibrası,
4 — Yönetim ve Denetim Kurullariyle Haysiyet Divanı seçimi,
5 — Birlik Genel Kurulu için delege seçimi,
6 — Dilekler.

Tükiye İş Bankası

Küçük Cari Hesaplar 30 Aralık 1948 çekilişinin ikramiyeleri

1 EV (Ankara'da Kavaklıdere'de Güven Evleri mahallesinde)

1 ARSA (İstanbul'da Suadiye'de)

1 x 5000 Liralık	25 x 100 Liralık
2 x 1000 »	25 x 50 »
4 x 500 »	100 x 20 »
12 x 200 »	

Bankamızdaki hesabında en az 100 lirası olanlar bu çekilişe katılacaklardır. Her 500 lira için ayrı bir kura numarası

1949 İkramiye Plânı: 300.000 Lira, 5 EV, 5 ARSA ve çeşitli ikramiyeler...

Zonguldak Kömür Havzası işçilerinin Ekonomi Bakanlığından Dilekleri

Zonguldak (Özel) — Zonguldak kömür havgzasında 151 sayılı kanunla kurulmuş (Amele birliği) namında bir teşekkül vardır.

Kömür havzası işçi ve memurlarının istihkaklaından kesilen aidatlara karşılık olarak bu birlik; hizmet erbabının, doktor ve ilaç ihtiyaçlarını karşılamak, işveren tarafından istirahat dolayısiyle ödenmeyen istihkaklarını ödemek ve çocuğu doğanlara 30 lira gibi cüzi bir para vermek ve nihayet bazı sebepler tahtında ikrazda bulunmakta ve bunun gibi bazı yardımlar yapmaktadır.

Son zamanlarda işçilerimiz lei..ne olarak çıkarılan bazı kanunlar dolayısiyle bu amele birliğin yardım talimatnamesinde değişiklik yapılması mecburiyeti hissedilmiş ve yeni baştan hazırlanan talimatname onanmak üzere Ekonomi Bakanlığına unulmuş bulunmaktadır.

Aradan 7 — 8 ay gibi uzun bir müre geçtiği halde talimtaname her nedense bugüne kadar tasdikten çıkmamıştır.

Hayat pahalılığı karşısında 1[illegible] sene evvelki rayice göre yardım yapmakta olan bu teşekkülün, İşçi ve Memurların istihkaklarından kesilen aidatlarla birikmiş bugün iki milyon küsür lira parası vardır.

Zonguldak kömür havzası işçileri arasında günün mevzuu halini alan bu yeni birlik talimatnamesinin, işçilerimiz lehine biran evvel tasdik edilerek yürürlüğe konulmasını, 50.000 kömür işçisinin dileğine tercüman olarak Ekonomibakanlığından öcer le rica ederiz.

Fabrikalarda dahili talimatname

(Baştarafı 2 de)

selâ Kasımpaşa un fabrikası dahili nizamnamesine göre işbaşı saat 8 de başlar. Halbuki patron işçinin 7,5 da gelmesini ister, hattâ 8 e 10 kala getenleri işe geç geldin diye yolsuz yapar.

Bunun gibi Tekel kutu fabrikası da, işçilerin hakkı olan (1) saatlik yemek paydosunu yarım saat yaparak işçinin rahat rahat yemek yemesine müsaade etmemektedir. İşçileri bir zille yemek salonuna giriyor ve acele acele lokmaları çiğnemeden yutarak ikinci zile kadar yemeklerini bitirmeğe çalışıyorlar. Ekseri zaman ağızlarını dahi çalkalamağa vakit bulamadan işlerinin başlarına dönmek mecburiyetinde kalıyorlar. Fabrika işçilerinin bir saatlik yemek paydosunu, işçisinden esirgemesi, ve işçinin rahat bir yemek yemesini bile çok görmesi üzücü bir hâdisedir.

İşçi mümessillerinin, fabrika nezdinde teşebbüse geçerek yemek paydoslarının bir saat olarak yapılmasını temin etmelerini bekliyoruz.

ZAYİ

1944 - 1945 yılında Paşabahçe 39. ilkokulundan aldığım diplomamı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Solmaz Türkoğul
Paşabahçe Beyaz Erguvan cad. No. 40

HÜRBİLEK
Haftalık Gazete
Sahibi:
İ. İ. S. Birliği
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Sabahattin SELEK
Basıldığı yer: KAYABAL Matbaası
Yıllık abonesi; 5 liradır.
Geçmiş nüshalar 20 kuruştur.
Gönderilen yazılar neşredilsin veya edilmesin iade edilmez.
İş ve işçi arıyanların ilânları parasız neşredilir.
İLAN TARİFESİ
2 nci ve 3 üncü sayfalarda santimi 1,5. son sayfada bir liradır.

T. C. Ziraat Bankası

TASARRUF HESAPLARI

İkramiye Plânı

Heşapları 50 liradan aşağı düşmiyenlere verilecek ikramiyeler:

4 tane	1.500 lira
4 »	500 »
4 »	250 »
40 »	100 »
120 »	50 »
240 »	20 »
400 »	10 »

Çekilişleri: 16 Şubat — 10 Mayıs — 26 Temmuz — 29 Aralık.
Çekilişlerde ikramiye çıkmıyan yerler için ayrıca 21 Haziran ve 10 Aralıkta 2 ilâve çekiliş daha yapılacak 6100 lira dağıtılacaktır.

İş ve İşçi Bulma Kurumu

İŞ VE İŞÇİ ARAYANLAR

İŞ, YAHUT İŞÇİ ARIYORSAN İŞ VE İŞÇİ BULMA KURUMU ŞUBELERİNE MÜRACAAT ET. BU ŞUBELER İSTEĞİNİ PARASIZ YERİNE GETİRİR.

KURUMUN ŞUBELERİ

	Telefon No:		Telefon No:
Ankara Md.	13686	İzmir Md.	4842
İstanbul Ajanlığı	21942	Adana Md.	1152
İstanbul Md.	41367	Konya Md.	
Üsküdar Kolu		Bursa Md.	1963
Aksaray kolu		Eskişehir Md.	453
Eyüp kolu			
Bakırköy kolu	16 dan 104	Trabzon Md.	
Beşiktaş kolu		Samsun Md.	

Kongreye Davet

Cibali Tütün ve Sigara Sanayii İşçileri Sendikası 25/9/948 Cumartesi günü saat (17) de Tekel Cibali Tütün fabrikası müsamere salonunda senelik kongresinin yapılacağını sayın üyelerine arzeder.

GÜNDEM:

1 — Bir senelik çalışma raporunun okunması.
2 — Hesapların tetkiki ve denetçilerin raporlarının okunması.
3 — Yeni Yönetim, Denetim, Haysiyet Divanı ve İstanbul İşçi Sendikaları Birliği delegelerinin seçilmeleri.
4 — Yeni yıl hesap bütçesinin tasdikı.
5 — İç ve yardımlaşma yönetmeliğinin 20 ci. Maddesinin görüşülmesi.

İşçi Sendikaya Üye Ol

TURKIYE Garanti Bankası A.O.

Sermayesi: 2.500.000

ANKARA MERKEZİ	:	Anafartalar caddesi. No: 97 Telf: 10610 - 13689 - 15208
İSTANBUL ŞUBESİ	:	Galata, Bankalar cad. No. 27/29 Telf: 29402 - 40019.
BEYKOZ AJANSI	:	
İZMİR ŞUBESİ	:	Atatürk Caddesi, No. 50/2.
İZMİR AJANSI	:	Kemeraltı Ankarapalas altında.

Her türlü Banka muameleleri, kambiyo, akreditif emirlerini sür'at ve azami kolaylık göstererek ifa eder.

Yurd içinde ve dışında muhabirleri vardır.

Banka Merkezi, Şube ve Ajansları öğle tatili yapmaksızın, her gün 9,30 - 18; Cumartesi günleri 9,30 - 12 arasız müşterilerinin hizmetine açık bulundurulmaktadır.

En müsait şartlarla sigorta emirlerinizi yapar, tahvil alım, satımı arzularını sağlar.

İstanbul Şubesindeki kiralık kasalar müşterilerinin emrine âmade tutulmaktadır.

Küçük cari tasarruf mevrudatında 250 liradan yukarı bakiyesini muhafaza eden hesaplar arasında Senede 2 defa

APARTIMAN DAİRESİ
50 LİRADAN YUKARI BAKİYESİNİ MUHAFAZA
EDEN HESAPLAR ARASINDA SENEDE 4 DEFA

3000, 1500, 2000 lira ve İstanbulda çok kıymetli

BİR ARSA BİRER BÜYÜK VE DİGER ÇEŞİTLİ İKRAMİYELER — Senede 100.000 Lira

İkramiye çekiliş günleri ayrıca ilân edilir.

«Damlaya damlaya göl olur» Ata sözünü unutmayınız. Müsait şartlarla Cari hesaplar, vadeli mevduat. — Previli hesaplar açar.

Etibank

MERKEZİ : ANKARA SERMAYESİ : 150.000.000 T. L.

Maden işletir, Elektrik Santralleri kurar, Müsait şartlarla Her türlü mevduat kabul eder.

MÜESSESELERİ:
Ereğli Kömürleri İşletmesi,
Garp Linyitleri İşletmesi,
Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi
Şark Kromları İşletmesi,
Divriği Demir Madenleri İşletmesi,
Türkiye Bakır İşletmeleri,
Keçiborlu Kükürtleri İşletmesi.

İŞTİRAKLERİ:
Halk Bankası.
Ankara Anonim Türk Sigorta Şirketi.

ŞUBE ve BÜROLARI:
İstanbul Şubesi, İskenderun Bürosu.

İlan

İşçi Sigortaları Kurumu Genel Müdürlüğünden

1 Ağustos 1948 tarihinden itibaren emzirme ödeneği 30 liradan 60 liraya çıkarılmıştır.
Kanuni şartları haiz her sigortaya, bu tarihten sonra doğacak her çocuk için, maktu 60 lira emzirme yardımı yapılacağı ilân olunur.

Dokumacı aranıyor

Birinci sınıf yünlü dokumacılar alınacaktır.
İsteklilerin Süleymaniyede KARAMÜRSEL MENSUCAT FABRİKASI Müdürlüğüne müracaatları.